

Nr 70

Av herr **Gezelius m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Vattendomstolarna: Avlöningar.*

I statsverkspropositionen för budgetåret 1958/59 har statsrådet och chefen för justitiedepartementet under andra huvudtiteln föreslagit, att erforderliga medel måtte anvisas för en extra avdelning vid Österbygdens vattendomstol, omfattande en biträdande vattenrättsdomare med arvode motsvarande lönegrad B 1 jämte avlöningsförstärkning 1 200 kronor, två vattenrättsingenjörer med arvode vardera motsvarande lönegrad B 3 jämte avlöningsförstärkning 1 200 kronor samt viss annan personal.

Vattenöverdomstolen, som i sina anslagsäskanden beträffande den nya avdelningen följt ett av särskilt tillkallad utredningsman år 1956 avlämnat förslag till förstärkning av vattendomstolarnas organisation, har föreslagit att den nye vattenrättsdomaren skall tillerkännas arvode motsvarande lönegrad B 3 jämte avlöningsförstärkning 4 200 kronor.

Av statsverkspropositionen framgår, att de mål, som i första hand bör ankomma på den extra avdelningen, avser ansökningar om reglering av Siljan, Trängsletmagasinet och Hedesundafjärden. Riksdagen har tidigare uttalat, att dessa regleringsföretag representerar stora värden och att dröjsmål med domstolsbehandlingen bör undvikas (riksdagens skr. 1957:2 och SU utl. 1957:2). Förslaget om förstärkning måste sålunda hälsas med tillfredsställelse.

Emellertid torde det kunna ifrågasättas, om de av departementschefen förordade avlöningsförmånerna för den nye vattenrättsdomaren är tillfredsställande. I detta hänseende måste följande omständigheter beaktas.

De arbetsuppgifter, som kommer att anförtros den nya avdelningen, blir otvivelaktigt omfattande, och de frågor den skall pröva blir delvis svårbedömda. Handläggningen av målen vid vattendomstolen kommer säkerligen att pågå under ett flertal år. På vattenrättsdomaren ankommer att leda handläggningen och avgörandet av målen, och stora krav måste ställas på hans erfarenhet. De ekonomiska villkoren för den nye domaren måste med hänsyn till vad nu anförts göras så goda, att de lockar tillräckligt kvalificerad sökande, villig att kvarstå i befattningen under den tid, som må erfordras för målens slutförande uti, i vart fall, väsentliga delar. De föreslagna avlöningsförmånerna är uppenbarligen icke till fyllest. Om förmånerna icke

göres bättre, lär sålunda innehavare av hovrättsrådsämbete icke komma att söka befattningen och torde för övrigt med hänsyn till gällande regler icke såsom innehavare av ordinarie tjänst i samma lönegrad kunna ifrågakomma. Tjänsten måste då besättas med yngre sökande, om sådan anmäler sig. I fråga om en yngre innehavare av tjänsten föreligger emellertid alltid risken att han, efter utnämning till hovrättsråd eller för fullgörande av revisionssekreterartjänstgöring, frånträder vattenrättsdomarsysslan, innan handläggningen av de honom anförtrodda målen hunnit slutföras.

Det i statsverkspropositionen föreslagna arvudet till den nye vattenrättsdomaren motsvarar de löneförmåner, som utgår till de biträdande vattenrättsdomarna vid rikets tre sydliga vattendomstolar. Vid dessa domstolar inträffar det därför, att ordföranden i domstolskollegiet har lägre lön än bisittarna-vattenrättsingenjörerna, som är placerade i lönegrad B 3 med avlöningsförstärkning. Detta förhållande är i och för sig otillfredsställande. I nu förevarande sammanhang är det emellertid dessutom fråga om uppsättandet av en ny domstolsavdelning — utan tidigare motsvarighet vid någon av de nämnda vattendomstolorna — där vattenrättsdomaren får ställningen som avdelningens chef. Att avdelningschefen skall ha lägre lön än bisittarna måste betecknas såsom i högsta grad otillfredsställande och innebär ett avsteg från den princip, som tillämpats vid de båda nordliga vattendomstolorna.

Vattenöverdomstolens förslag i fråga om den nye vattenrättsdomarens arvode synes väl avvägt.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte vid fastställande av avlöningsstat för vattendomstolorna för budgetåret 1958/59 *dels* besluta att den nye vattenrättsdomaren vid Österbygdens vattendomstol skall erhålla arvode motsvarande lönegrad B 3 jämte avlöningsförstärkning 4 200 kronor, *dels* ock anvisa härför erforderliga medel.

Stockholm den 22 januari 1958

Birger Gezelius

Olov Rylander

Olof Persson